

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-02-1497/10
Sarajevo, 17.8.2010. godine

01,02-02-2

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 17. 8. 2010.

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02	-02-2	50/10	

S

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog zakona o vinu Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 123. sjednici održanoj 3.6.2010. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o vinu Bosne i Hercegovine, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po temeljnom zakonodavnom postupku.

U svezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o vinu Bosne i Hercegovine, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Istodobno dostavljamo i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

«Е»
ПРИЈЕДЛОГ

**ЗАКОН
О ВИНУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на сједници Представничког дома, одржаној _____ 2010. године и на сједници Дома народа, одржаној _____ 2010. године, усвојила је

ЗАКОН О ВИНУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ГЛАВА I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

Законом о вину Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон) уређују се:

- а) производња и прерада грозђа винских сорти племените лозе *Vitis vinifera*;
- б) посебности чувања географског поријекла грозђа, вина и других производа од грозђа и вина;
- ц) промет грозђа, вина и других производа од грозђа и вина;
- д) означавање вина са географским поријеклом;
- е) разврставање вина и норме квалитета;
- ф) надлежност овлашћених институција;
- г) надзор над спровођењем овог Закона;
- х) друга питања важна за спровођење јединственог система у вези са производњом и прометом грозђа, вина и других производа од грозђа и вина који се користе у производњи вина.

Члан 2. (Значење појмова)

Поједини изрази, кориштени у овом Закону, имају следеће значење:

- а) *вино* је пољопривредно-прехранбени производ добијен са потпуним или дјелимичним алкохолним врењем масуља или мошта, произведен од грозђа племените винове лозе, које у вријеме бербе садржи најмање 64 степена Oechsle шећера, уколико није за поједине бербе, сорте и производна подручја другачије одређено;
- б) *грозђе* је, у смислу овог Закона, здрав, зрео, презрео, просушен или природно смрзнут плод племените винове лозе (*Vitis vinifera*) намијењен за производњу вина и других производа од грозђа и вина;
- ц) *шира* је течни производ добијен последице муљања грозђа и цијеђења кљука са стварном садржином алкохола највише до 1%;
- д) *произвођач грозђа* је правно и физичко лице, односно предузетник који се бави производњом грозђа и који је уписан у Виноградарски регистар;
- е) *произвођач шире*, вина и других производа је правно и физичко лице, односно предузетник који се бави производњом шире, вина и других производа и који је уписан у Винарски регистар;
- ф) *други производи од грозђа и вина* који се користе у производњи вина су материје поријеклом од грозђа, шире, кљука и вина који се користе у

производњи вина;

г) *директно родни хибрид* је сорта-хибрид Noah, Othello, Isabelle, Jacques, Clinton, Herbemont и друга сорта-хибрид добијена директним укрштањем сорте која припада врсти *Vitis vinifera* са другом врстом рода *Vitis*;

х) *дозвољене сорте* су сорте винове лозе чије је грожђе намијењено производњи стоног вина, а узгој допуштен на територији Босне и Херцеговине, у складу са овим Законом;

и) *препоручене сорте* су сорте винове лозе чије је грожђе намијењено производњи вина са географским поријеклом, а узгој допуштен на територији Босне и Херцеговине и препоручен за одговарајуће виноградарско-географско производно подручје;

ј) *дозвољена енолошка средства* су сва средства прописана овим Законом и прописима донесеним на основу њега која се користе у производњи шире, вина и других производа;

к) *дозвољени енолошки поступци* су сви поступци у производњи шире, вина и других производа прописани овим Законом;

л) *органолептичка својства* су својства опажена чулима;

м) *суперанализа* обухваћа физикално-хемијску анализу, органолептичко оцјењивање, стручно тумачење и коментар резултата налаза;

н) *оригинално пуњење* је такво пуњење које се било каквом радњом не може вратити у првобитно стање;

о) *винарски регистар* је база података о произвођачима вина, шире и других производа, винаријама, као и о другим подацима, у складу са овим Законом;

п) *виноградарски регистар* је база података о произвођачима грожђа и виноградарским парцелама, као и о другим подацима, у складу са овим Законом;

р) *матични засад* је засад винове лозе чија је намјена производња репродуктивног материјала ради производње садница винове лозе;

с) *увозник* је правно или физичко лице које увози грожђе, вино и друге производе од грожђа и вина у Босну и Херцеговину.

Члан 3.

(Надлежни органи и институције)

(1) Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство) је у смислу овог Закона, орган који је надлежан за спровођење јединственог система у вези са производњом и прометом грожђа, вина и других производа од грожђа и вина.

(2) Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине је надлежна за области које су прописане Законом о храни («Службени гласник БиХ», број 50/04).

(3) Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства Федерације Босне и Херцеговине, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске и Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду Владе Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ).

(4) Управа за инспекцијске послове Федерације Босне и Херцеговине, Управа за инспекцијске послове Републике Српске и Инспекцијска служба Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: надлежни инспекцијски органи).

(5) Институције овлаштене за обављање стручних, подстицајних и аналитичких послова

у области винарства и виноградарства (у даљем тексту: овлаштене институције)

Члан 4.

(Врсте виноградарских географских производних подручја)

(1) Виноградарско подручје Босне и Херцеговине је цјелокупно географско производно подручје на територији Босне и Херцеговине на којем постоје повољни услови за узгој винове лозе (у даљем тексту: виноградарско подручје).

(2) На територији Босне и Херцеговине постоје сљедећа виноградарска подручја чији називи могу да се користе као ознаке географског поријекла, то су:

а) *виноградарска регија (рејон)* је шире виноградарско подручје у оквиру винорodne Босне и Херцеговине која се одликује сличним еколошким факторима, избором препоручених сорти и осталим нужним чиниоцима за успјешан узгој винове лозе, што омогућава производњу грозђа, шире, вина и других производа карактеристичних по квалитету, приносу грозђа и органолептичким особинама за ту регију;

б) *виноградарска подрегија (подрејон)* је уже виноградарско подручје у оквиру регије које се одликује сличним специфичним еколошким факторима, избором препоручених сорти и осталим чиниоцима, што омогућава производњу грозђа, шире, вина и других производа карактеристичних по квалитети, приносу грозђа и органолептичким особинама за тај рејон;

ц) *виногорје* је уско виноградарско подручје у оквиру подрегије (подрејона) које се одликује уједначеним специфичним еколошким факторима, избором препоручених сорти и осталим чиниоцима, што омогућава производњу грозђа, шире, вина и других производа карактеристичних по квалитети, приносу грозђа и органолептичким особинама за то виногорје;

д) *локалитет (положај)* је најмање виноградарско подручје у оквиру виногорја које се одликује хомогеним еколошким факторима.

(3) Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, утврђује границе и називе виноградарских подручја и друге карактеристике у вези са производњом грозђа и вина у виноградарским подручјима.

Члан 5.

(Норме квалитета, услови у погледу паковања и декларисања)

Грозђе, вино и други производи од грозђа и вина који се користе у производњи вина, морају исцунјавати прописане норме квалитета и услове у погледу паковања и декларисања, утврђене овим Законом и прописима којима се уређује њихов квалитет.

Члан 6.

(Забране у производњи вина)

(1) Није дозвољена производња вина од грозђа директно родних хибрида и од грозђа из матичних засада.

- (2) Није дозвољено да се у производним погонима и складишним просторима држи, односно употребљава шећер, ракија, етанол и друга средства и материје, којима се може повећати количина и мијењати прописани природни састојци шире и вина.
- (3) Из увезеног грозђа, дропа, односно мошта није дозвољена производња вина.
- (4) У производњи врхунских вина није дозвољено додавати концентрисани мошт, шећер или било које друге слатке материје.
- (5) У производњи вина и других производа од грозђа и вина није дозвољено користити етилни алкохол који није винског поријекла.

Члан 7. (Изузеци од примјене)

- (1) Одредбе овог Закона не односе се на производњу и прераду грозђа и вина и других производа од грозђа и вина који се користе у производњи вина које физичко лице производи, односно прерађује за властите потребе.
- (2) Одредбе овог Закона не односе се и на правна лица која се баве пословима испитивања у области виноградарства и винарства, односно која микровинификацијом производе вино, у количинама које служе за огледне сврхе и такво вино не стављају у промет.
- (3) Количине из става 2. овог Закона ће бити регулисане Правилником, уз претходно усаглашење са организацијама и институцијама које се баве огледима.

Одјељак А. Разврставање вина

Члан 8. (Разврставање вина по квалитету)

- (1) Вина, у смислу овог Закона, јесу:
- а) вина у ужем смислу ријечи:
 - 1) мирна вина;
 - 2) пјенушава вина;
 - 3) бисер вина;
 - 4) газирана вина;
 - б) специјална вина:
 - 5) десертна вина;
 - 6) ароматизована вина;
 - 7) ликерска вина;
 - ц) по боји, вина се дијеле на: бијела, ружичаста (росе, оноло) и црна (црвена).
- (2) По садржају непреврелог шећера, вина се дијеле на:
- а) мирна вина:
 - 1) сува;
 - 2) полусува;
 - 3) полуслатка;
 - 4) слатка;

б) пјенушава, бисер и газирана вина на:

- 5) врло сува;
- 6) сува, полусува;
- 7) полуслатка и;
- 8) слатка.

(3) Разврставање вина у квалитетне категорије зависи од достизања квалитета грозђа, приноса по хектару који не смије бити већи од прописане количине, степена сладора који се добије приликом гњечења грозђа, природног алкохола и других материја вина, те органолептичких својстава вина, и то:

- а) стоно вино без ознаке географског поријекла је вино произведено од једне или више сорти грозђа винове лозе. Стоно вино не може носити ознаку сорте;
 - б) стоно вино са ознаком географског поријекла је вино произведено од једне или више сорти грозђа које потичу из једне виноградарске регије;
 - ц) квалитетно вино са ознаком заштићеног географског поријекла је вино (ЗГП) произведено од једне или више сорти грозђа које потичу из једне виноградарске регије са израженим квалитетним органолептичким својствима значајним за еколошке услове и сорте одређене виноградарске регије, виногорја или локалитета чију ознаку носи, које је одњеговано у тој регији;
 - д) врхунско вино са ознаком заштићеног географског поријекла (ЗГП) је вино произведено од одређене сорте или групе сорти грозђа које потичу из једног или више виноградарских локалитета у оквиру једног виногорја са изузетно израженим квалитетним, специфичним органолептичким и хемијским својствима значајним за еколошке услове положаја и сорте, односно групе сорти грозђа. То вино мора бити одњеговано и пуњено у боце у виноградарском виногорју који обухвата одређени положај.
- (4) Ако вино из ст. (1), (2) и (3) овог члана има ознаку сорте, мора бити произведено од најмање 85% грозђа сорте чије име носи.

Члан 9. **(Предикатна вина)**

(1) Предикатна вина су вина која у изузетним годинама у посебним условима дозријевања, начина бербе и прераде дају посебан квалитет, а морају бити произведена само од грозђа препоручених сорти за поједино виногорје.

(2) Предикатна вина су:

- а) «Касна берба» - вино произведено од грозђа које је убрано у стању потпуне зрелости и чији мошт има најмање 94° Oechsla;
- б) «Изборна берба» - вино произведено искључиво од брижно изабраног грозђа, чији мошт садржи најмање 105° Oechsla;
- ц) «Изборна берба бобица» - вино произведено од незрелих или племенитом плијесни нападнутих бобица чији мошт садржи најмање 127° Oechsla;
- д) «Изборна берба просушених бобица» - вино произведено од просушених бобица чији мошт садржи најмање 154° Oechsla;
- е) «Ледено вино» - вино произведено од грозђа које је убрано при температури од најмање -7°Ц и прерађено у смрзнутом стању, а чији мошт садржи најмање 127° Oechsla.

(3) Надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, на приједлог нижих нивоа управе задужених за послове пољопривредно-прехрамбеног сектора, допушта производњу и других предикатних вина на основу произвођачке спецификације по претходном мишљењу овлаштене институције. О службеном допуштању производње таквих вина надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ из овог члана, дужни су да службено обавијесте надлежне инспекцијске органе.

Члан 10. (Пјенушава вина)

(1) Пјенушава вина су вина добијена првим и другим алкохолним врењем свјежег грозђа, мошта од грозђа и вина подобног за добијање стоног вина као и квалитетног и врхунског вина, која садрже угљендиоксид, који потиче искључиво од врења и има притисак од најмање 3 бара као посљедицу отопљеног угљендиоксида при температури затворене посуде од 20°C.

(2) Природна пјенушава вина могу бити:

- а) стоно пјенушаво вино;
- б) стоно пјенушаво вино са контролисаним географским поријеклом;
- ц) квалитетно пјенушаво вино са контролисаним географским поријеклом;
- д) врхунско пјенушаво вино са контролисаним географским поријеклом.

Члан 11. (Бисер вина)

(1) Бисер вина су вина добијена на бази стоног вина, квалитетног вина или производа подобних за добијање стоног вина или квалитетног вина под условом да таква вина или производи имају укупну алкохолну јачину не мању од 9% вол. или стварну волумну алкохолну јачину не мању од 7% вол. и која имају притисак, због насталог угљендиоксида, не мањи од 1 бара и не већи од 2,5 бара када се држи на температури од 20°C у затвореним посудама.

(2) Бисер вина могу бити:

- а) стоно бисер вино;
- б) стоно бисер вино са контролисаним географским поријеклом;
- ц) квалитетно бисер вино са контролисаним географским поријеклом.

Члан 12. (Газирана вина)

(1) Газирана вина су вина добијена на бази стоних вина, која садрже угљендиоксид који у цјелости или дјелимично потиче од додавања тог гаса и који има притисак од најмање 3 бара као посљедицу отопљеног угљендиоксида, када се држи у затвореној посуди на температури од 20°C.

(2) Газирана вина могу бити:

- а) стоно газирано вино;

б) стоно газирано вино са контролисаним географским поријеклом.

Члан 13.
(Архивско вино)

Архивско вино је вино које се у подрумским условима чува дуже од његовог оптималног зрења, а најмање пет година од прераде грозђа у вино, од чега три године у боци.

Члан 14.
(Специјална вина)

Специјална вина су вина добијена посебним начином прераде грозђа, мошта или вина без додатака или са додатком одређене количине винског алкохола, винског дестилата, шећера, концентрисаног мошта и мирисавих или других дозвољених материја биљног поријекла.

Члан 15.
(Десертна вина)

- (1) Десертна вина су специјална вина добијена посебним начином прераде презрелог, односно просушеног грозђа, као и вина добијена посебним поступцима дораде мошта и вина.
- (2) Десертно вино мора садржавати најмање 15% вол. стварног алкохола.
- (3) Десертна вина разврставају се у следеће категорије квалитета:
 - а) десертно вино;
 - б) десертно квалитетно вино са контролисаним географским поријеклом;
 - ц) десертно врхунско вино са контролисаним географским поријеклом.

Члан 16.
(Ликерска вина)

- (1) Ликерска вина су специјална вина добијена врењем масуља или мошта уз додатак концентрисаног мошта, алкохолног мошта, винског дестилата или винског алкохола.
- (2) Стварни садржај алкохола у ликерским винима не смије бити мањи од 15% вол. стварног ни већи од 22% вол. укупног алкохола.
- (3) Ликерска вина разврставају се у следеће категорије квалитете:
 - а) ликерско вино;
 - б) ликерско квалитетно вино са контролисаним географским поријеклом;
 - ц) ликерско врхунско вино са контролисаним географским поријеклом.

Члан 17.
(Ароматизована вина)

- (1) Ароматизована вина су специјална вина добијена из вина посебним поступком уз додатак алкохола, шећера, киселина и екстракта добијеног мацерацијом ароматичних биљака.
- (2) Садрже најмање 7% вол. ставрног алкохола, а највише 14,5% вол. укупног алкохола.
- (3) Ароматизована вина разврставају се у сљедеће категорије квалитете:
- а) ароматизовано вино;
 - б) ароматизовано квалитетно вино са контролисаним географским поријеклом;
 - ц) ароматизовано врхунско вино са контролисаним географским поријеклом.

Члан 18.
(Младо вино)

- (1) Младо вино је вино код којег је извршено дјелимично или потпуно врење, са потпуном или непотпуном технолошком обрадом.
- (2) Младо вино се разврстава у сљедеће категорије:
- а) стоно младо вино без географског поријекла;
 - б) стоно младо вино са контролисаним географским поријеклом;
 - ц) квалитетно младо вино са контролисаним географским поријеклом.

Одјељак Б. Испитивање квалитета и органолептичко оцјењивање

Члан 19.
(Предмет испитивања квалитета и органолептичког оцјењивања)

- (1) Вино и други производи прије пуњења, декларисања и стављања у промет, подлијежу обавезном испитивању квалитета и органолептичком оцјењивању, у складу са овим Законом.
- (2) За квалитет вина и других производа од грозђа и вина одговоран је произвођач, односно увозник.
- (3) Испитивањем квалитета и органолептичким оцјењивањем вина и других производа од грозђа и вина утврђује се: испуњеност физичких, хемијских и органолептичких особина за одговарајућу врсту и категорију вина, доносно врсту других производа од грозђа и вина; усаглашеност и истовјетност квалитета са пратећом документацијом у промету; усаглашеност и истовјетност квалитета увозног вина и других производа од грозђа и вина са сертификатом државе извознице и дозволом стављања у промет и увјерења овлаштене институције о контроли

квалитета тог вина, односно других производа од грожђа и вина у Босни и Херцеговини и други условима прописани овим Законом.

(4) Вино и други производи од грожђа и вина не смију бити у промету, ако се на основу испитивања квалитета и органолептичког оцјењивања утврди да не постоји усаглашеност и истовјетност са пратећом документацијом или сертификатом државе извознице и осталим условима прописаним овим Законом.

(5) За оцјену вина и других производа од грожђа и вина произведених у БиХ, узорак узима службено лице из овлаштене институције на захтјев наручиоца, а наручилац је дужан да захтјев достави најмање седам дана прије овлаштеној институцији. Поступак узимања узорака верификује се записником службеног лица које је узело узорак, сачињеним на лицу мјеста.

(6) Овлаштена институција води евиденцију о испитивањима из ст.(1),(3), (4) и (5) овог члана.

Члан 20.

(Задаци овлашћених институција)

(1) Стручне, потицајне и аналитичке послове на подручју виноградарства и винарства који су посебно значајни за Босну и Херцеговину, а одређени су овим Законом и на основу њега издатим подзаконским актима, обављају овлаштене институције од стране Савјета министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

(2) Послови из става (1) овог члана су:

- а) савјетовање, образовање, оспособљавање и пренос знања до виноградаря и винара на технолошким, привредним, еколошким и другим подручјима важним за развој виноградарства и винарства;
- б) селекција и интродукција винове лозе у складу са законима којима је регулисана ова област;
- ц) осигурање довољних количина репродуктивног материјала винове лозе (племке и подлоге);
- д) праћење прописаних технологија и метода производног грожђа и вина (праћење дозријевања грожђа);
- е) анализа грожђа и вина и разврставање вина и других производа по квалитету: оцјењивања вина и других производа од грожђа и вина (лабораторијске анализе и органолептичка оцјена вина);
- ф) одређивање времена бербе грожђа;

(3) Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ доноси правилник којим прописује услове које мора да испуњава овлаштена институција у погледу техничке и професионалне оспособљености, референтних метода за физичко-хемијске и микробиолошке анализе вина, као и органолептичког оцјењивања.

(4) Савјет министара Босне и Херцеговине на приједлог Министарства у сарадњи и уз сагласност надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ овлашћује институције одлуком која се издаје у форми рјешења.

(5) Овлашћење Савјета министара Босне и Херцеговине из става (4) овог члана се одузима уколико се утврди да овлаштена институција не испуњава прописане услове или се утврди да је овлашћење издато на основу неточних и неистинитих података.

(6) По обављању послова из ст. (1) и (2) овог члана овлаштена институција издаје потребно увјерење.

Члан 21. (Органолептичко оцјењивање)

- (1) Органолептичко оцјењивање стеног вина, увозног вина у оригиналном паковању и других производа од грозђа и вина проводи овлаштена институција.
- (2) Органолептичко оцјењивање вина са географским поријеклом врши Комисија за органолептичко оцјењивање вина коју чине обучени представници оцјењивача вина који се налазе на Листи оцјењивача вина, коју утврђује и доноси Савјет министара на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.
- (3) Органолептичко оцјењивање вина са географским поријеклом врши Комисија за органолептичко оцјењивање вина у организацији овлаштене институције која мора да обезбјеђује техничке услове, као и услове непристраности оцјењивања вина, а које се оцјењује под шифрама.
- (4) Савјет министара, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, ближе прописује поступак и методе органолептичког оцјењивања вина, начин обуке и провјере стручне оспособљености оцјењивача, утврђује Листу оцјењивача вина, као и висину накнаде за рад оцјењивача.
- (5) Овлашћена институција води евиденцију о пријави поступка органолептичке оцјене, резултату оцјењивања, те извјештава институције надлежне за примјену и надзор над примјеном овог Закона.

Одјељак Ц. Означавање вина и других производа од грозђа и вина

Члан 22. (Паковање и означавање)

- (1) Вино и други производи од грозђа и вина пакују се и означавају у складу са прописима којима се уређује њихов квалитет.
- (2) Паковање и означавање вина врши произвођач, односно увозник.
- (3) Ознака мора бити лако уочљива, јасна и читка.
- (4) Забрањено је препаковање оригиналног паковања вина и накнадно означавање, као и кориштење, односно стављање на паковање ознаке другог произвођача, као и продаја тако означеног вина.

Члан 23.

(Начини означавања и именовања вина)

- (1) За означавање вина и других производа од грозђа и вина смију се употријебити само прописане ознаке које потрошача не доводе у забуну о поријеклу, степену квалитета и саставу вина, сорти грозђа од којег је вино произведено, о могућим одликовањима произвођача, посебним поступцима производње и о другом.
- (2) За именовање вина из разреда квалитетних вина не смију се употребљавати измишљени називи, осим ако се не ради о регистрованој робној ознаци.
- (3) Вино може да се именује према одређеним лицима или данима у години, ако је грозђе брано на одређени датум, односно ако је лице по којем се вино именује повезано са мјестом или крајем у којем се производи грозђе.
- (4) Одликовање, односно признање за одређену годину може да на примјерен начин буде истакнуто на производу.

ГЛАВА II - ПРОИЗВОДЊА ГРОЗЂА

Члан 24.

(Производња грозђа)

- (1) Производњом грозђа сматрају се сви радови у винограду, укључујући и бербу грозђа.
- (2) Грозђе које је предвиђено за прераду у вино, може да се производи само на површинама утврђеним Виноградарским катастром и од одређених препоручених, односно дозвољених сорти винове лозе за одређено производно подручје.
- (3) Грозђе које је предвиђено за прераду у вино мора бити произведено одговарајућом виноградарском технологијом на регистрованим површинама за производњу грозђа за производњу вина.

Члан 25.

(Берба)

- (1) Берба грозђа може да се врши само у вријеме када грозђе достигне одговарајућу зрелост за одређено виноградарско подручје, сорту, врсту и категорију вина.
- (2) Берба грозђа за производњу мошта и вина није дозвољена прије дана који, по појединачним подручјима за поједине сорте племените винове лозе и степену квалитета на основу података о дозријевању грозђа, одреде овлаштене институције.
- (3) Рок за бербу грозђа одређује се на основу теренских мјерења зрења грозђа тако да грозђе за вријеме бербе има толики степен шећера да дослађивање вина више није потребно.
- (4) Без обзира на члан 3. став (1) овог Закона, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ могу због изузетно непогодних прилика за дозријевање грозђа, а по претходном мишљењу овлашћених институција, да допусте производњу вина од грозђа које за вријеме бербе има најмање 52 степена Oechsle. Дозвољени рок за бербу овлаштене институције објављују на начин уобичајен у одређеном крају.

(5) Бербу грозђа за врхунско вино треба претходно пријавити надлежним органима ентитета или нижим нивоима управе и Брчко Дистрикта БиХ, који ће прије бербе да упореде производну честицу виноградарског имања са евиденцијама регистрованих површина, прегледају количину и квалитет грозђа које је предвиђено за производњу врхунског вина из члана 47. овог Закона.

Члан 26. (Произвођачи грозђа)

(1) Произвођач грозђа је дужан да поступа на начин како би се сачувале све природне карактеристике грозђа.

(2) Производњом грозђа смију се бавити физичка и правна лица и самостални предузетници који су уписани у Виноградарски регистар (у даљем тексту: произвођачи грозђа) који воде надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ и имају у власништву, закупу, односно у концесији 0,1 ха или више винограда на територији Босне и Херцеговине.

(3) Производњом грозђа могу да се баве и физичка лица која нису уписана у Виноградарски регистар, али само за властите потребе.

(4) Правно, односно физичко лице и самостални предузетник који производи грозђје које није намијењено промету, а има у власништву, закупу, односно концесији мање од 0,1 ха винограда не мора да се упише у Виноградарски регистар.

Члан 27. (Начин уписа у Виноградарски регистар)

(1) Упис у Виноградарски регистар врши се на основу захтјева који правно лице, самостални предузетник, односно физичко лице из члана 26. овог Закона подноси надлежном органу ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине у складу са прописима на подручју ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

(2) Захтјев за упис у Виноградарски регистар садржи:

а) податке о подносиоцу захтјева (назив, сједиште, адреса, матични број, порески идентификациони број и податке о одговорном лицу);

б) шифру дјелатности;

ц) податке о одговорном лицу за производњу грозђа (име и презиме, адреса, јединствен матични број грађана);

д) податке о виноградарским парцелама које се користе за производњу грозђа (катастарска општина, број катастарске парцеле, површина, сорта, намјена кориштења грозђа и др.).

(3) Физичко лице за упис у Виноградарски регистар подноси сљедеће податке, и то: име и презиме, адресу, јединствен матични број грађана, број из Регистра пољопривредних газдинстава, ако је уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, као и податке из става (2) тачка д) овог члана.

(4) Надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ доноси рјешење о упису у Виноградарски регистар које је коначно и против којег се може покренути управни спор. Правно лице, самостални предузетник, односно физичко лице је дужно да сваку промјену података пријави надлежном органу ентитета и Брчко Дистрикта БиХ у року од 15 дана од дана настале промјене.

Члан 28.
(Виноградарски регистар)

- (1) Виноградарски регистар се води у електронској форми и може се повезивати са другим базама и регистрима Министарства и надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.
- (2) Савјет министара Босне и Херцеговине на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, ближе прописује садржај, начин вођења Виноградарског регистра, као и образац захтјева за упис у Виноградарски регистар.
- (3) Подаци из Виноградарског регистра су јавни.
- (4) Послове вођења Виноградарског регистра, утврђивања и обраде података о виноградарским парцелама и остале послове у вези са Виноградарским регистром обавља надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.
- (5) Надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ може да повјери послове око вођења Виноградарског катастра овлаштеној институцији.

Члан 29.
(Брисање из Виноградарског регистра)

- (1) Правно лице, самостални предузетник, односно физичко лице брише се из Виноградарског регистра, ако:
 - а) донесе одлуку о престанку обављања дјелатности уписане у Виноградарски регистар прописане овим Законом;
 - б) престане да испуњава услове.
- (2) Надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ доноси рјешење о брисању из Виноградарског регистра које је коначно и против којег се може покренути управни спор.

ГЛАВА III - ПРОИЗВОДЊА И ПРЕРАДА ВИНА И ДРУГИХ ПРОИЗВОДА ОД ГРОЖЂА И ВИНА

Члан 30.
(Производња вина)

Производња вина обухвата прераду грозђа, и то: одвајање зрна од петелке, пресовање грозђа и све подрумске радове: обрада масуља и мошта, алкохолно врење масуља и мошта, њега вина и припремање вина за потрошњу, пуњење вина у оригиналну амбалажу, те складиштење вина прије стављања у промет.

Члан 31.
(Произвођачи вина и других производа од грозђа и вина)

- (1) Производњом вина и других производа од грозђа и вина смије да се бави правно

лице, самостални предузетник, односно физичко лице (у даљем тексту: произвођач), које је уписано у Винарски регистар који води надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

(2) Произвођач из става (1) овог члана уписује се у Регистар привредних субјеката у складу са законом који уређује регистравање привредних субјеката.

(3) Произвођач се уписује у Винарски регистар ако испуњава услове у погледу објеката, просторија, техничких услова, опреме, судова и уређаја, као и у погледу стручног кадра.

(4) Савјет министара, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, прописује услове у погледу објеката, просторија, техничких услова, опреме, судова и уређаја, као и стручног кадра које мора да испуњава произвођач.

(5) Испуњеност услова из става (3) овог члана рјешењем утврђују надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ које је коначно и против којег се може покренути управни спор.

Члан 32.

(Услови у погледу простора, чувања и кадрова)

(1) Произвођач мора да има одвојене просторије за производњу вина које нису међусобно повезане са просторијама за производњу дестилата, као и просторије за складиштење енолошких средстава и репроматеријала.

(2) Произвођач мора да има одвојене судове за складиштење (чување) стоног вина које није поријеклом од грозђа из Босне и Херцеговине од судова за складиштење (чување) вина произведеног од грозђа из Босне и Херцеговине.

(3) Произвођач испуњава услов у погледу стручног кадра ако има запослено лице у сталном радном односу одговарајуће стручне спреме и радног искуства на пословима производње вина.

Члан 33.

(Њега и обогаћивање вина)

(1) У производњи шире, вина и других производа од грозђа и вина произвођач може да користи само прописане енолошке поступке и дозвољена енолошка средства којима се развијају и чувају природне карактеристике шире, вина и других производа од грозђа и вина.

(2) Ако енолошки поступци и енолошка средства из става (1) овог члана нису прописана примјењују се енолошки поступци и енолошка средства које је прописала Међународна организација за лозу и вино (Organisation Internationale de la Vigne et du Vin), а објављени су у њеним званичним публикацијама.

(3) Обогаћивање мошга и вина, те дослађивање грозђа и мошга није дозвољено, осим ако надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта, а на основу налаза овлаштене институције, изда дозволу о дослађивању дропа и мошга ако су у појединим годинама временске прилике за раст и развој винове лозе биле посебно неповољне, а при том узима у обзир производно подручје и просјечан степен квалитета вина и сорту грозђа. Дозвољено дослађивање се обавља под контролом надлежног инспектора.

(4) Дозвола за дослађивање не смије да се изда ако је масуљ, односно мошт намијењен за производњу врхунских вина.

- (5) Забрањено је «докисељавање» или «откисељавање» врхунских вина.
- (6) Дозвола из става (3) овог члана заједничка је одлука за све произвођаче грозђа и вина поједине сорте са одређеног производног подручја и издаје се по захтјеву произвођача са одређеног производног подручја.
- (7) Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ ближе прописује енолошке поступке и енолошка средства за производњу шире, вина и других производа од грозђа и вина.

Члан 34. **(Начини уписа у Винарски регистар)**

- (1) Упис у Винарски регистар врши се на основу захтјева који произвођач из члана 31. овог Закона подноси надлежном органу ентитета и Брчко Дистрикта БиХ. Надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ доноси рјешење о упису у Винарски регистар које је коначно и против којег се може покренути управни спор.
- (2) Винарски регистар садржи:
- а) податке о произвођачу, односно пуниоцу (назив, сједиште, адреса, матични број, порески идентификациони број);
 - б) податке о одговорном лицу;
 - ц) шифру дјелатности;
 - д) податке о производњи, сировинама и готовим производима;
 - е) податке о производним погонима и складиштима;
 - ф) податке о технолошкој опреми за прераду грозђа и за пуњење вина;
 - г) податке о судовима за производњу, одлеживање и складиштење (чување) вина и других производа од грозђа и вина;
 - х) податке о лабораторијским инструментима;
 - и) податке о пријављеним, односно регистрованим жиговима;
 - ј) податке о стандардима квалитета и сертификатима;
 - к) податке о обиму годишње продаје и броју боца и др.
- (3) Винарски регистар се води у електронској форми и може се повезати са другим базама и регистрима Министарства и надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.
- (4) Произвођач је дужан да сваку промјену података који се воде у Винарском регистру пријави у року од 15 дана од дана настале промјене.
- (5) Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ ближе прописује садржај и начин вођења Винарског регистра, као и образац захтјева за упис у Винарски регистар. Подаци из Винарског регистра су јавни и чувају се трајно.

Члан 35. **(Брисање из Винарског регистра)**

- (1) Произвођач вина се брише из Винарског регистра ако:
- а) донесе одлуку о престанку производње шире, вина и других производа од грозђа и вина;

- б) престане да испуњава услове прописане овим Законом.
- (2) Надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ доноси рјешење о брисању из Винарског регистра које је коначно и против којег се може покренути управни спор.

Члан 36.
(Винаријска евиденција)

- (1) Произвођач је дужан да води винаријску евиденцију која садржи податке о употребљеним сировинама, енолошким средствима, производњи, квалитету, количини, транспорту грозђа, шире, вина и других производа од грозђа и вина, промету грозђа, вина и других производа од грозђа и вина и др. са документацијом која то потврђује.
- (2) Винаријска евиденција и пратећа документација о винаријској евиденцији чува се најмање пет година рачунајући од продаје посљедње количине тог вина, односно другог производа од грозђа и вина.
- (3) Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, ближе прописује садржај и начин вођења винаријске евиденције.

Члан 37.
(Обиљежавање посуда)

- (1) Произвођач је дужан да обиљежи сваку посуду са широм, кљуком, вином и другим производима од грозђа и вина у рифузном стању намијењен за производњу, одлежавање и складиштење (чување) вина, односно других производа од грозђа и вина.
- (2) Произвођач је дужан да посебно обиљежи посуду са широм, вином и другим производима од грозђа и вина са недостатком које је потребно дорадити или прерадити са тачним навођењем недостатака у односу на њихов прописани квалитет.
- (3) Вино и други производи од грозђа и вина не могу се ставити у промет док се недостаци не уклоне. Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, прописује начин обиљежавања посуда из ст. (1) и (2) овог члана.

Члан 38.
(Мијешање грозђа, кљука, шире, мошта, вина и других производа од грозђа и вина)

- (1) Мијешање грозђа, кљука, шире, мошта, вина и других производа од грозђа и вина дозвољено је за поједине квалитетне категорије вина, за различита годишта и боје грозђа само у оквиру који одређује овај Закон.
- (2) Мијешање вина произведеног на територији Босне и Херцеговине са увозним није дозвољено.
- (3) Забрањено је мијешати стоно, квалитетно или врхунско вино са специјалним винима, мошт, масуљ или вино од племените винове лозе са производима директно родних хибрида, здрава вина са поквареним винима и винима са маном, те бијела вина са црним

винима ради добијања ружичастих вина.

Члан 39.
(Параметри и методе квалитета)

- (1) Шира, вино и други производи од грозђа и вина морају да испуњавају прописан квалитет у погледу физичких, хемијских, микробиолошких и органолептичких особина.
- (2) Ако вриједности појединих параметара квалитета нису утврђене прописом којим се уређује квалитет вина, употребљавају се вриједности које препоручује Међународна организација за лозу и вино (Organisation Institutionale de la Vigne et du Vin), а објављене су у њеним званичним публикацијама.
- (3) Физичке, хемијске, микробиолошке и органолептичке особине шире, вина и других производа од грозђа и вина утврђују се прописаним методама, а ако методе нису прописане, утврђивање се врши у складу са методама одређеним од стране Међународне организације за вино и лозу.
- (4) Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, ближе прописује параметре и методе за анализу и утврђивање квалитета шире, вина и других производа од грозђа и вина.

Члан 40.
(Неодговарајућа шира, вино и други производи од грозђа и вина)

Ако шира, вино и други производи од грозђа и вина не одговарају захтјевима из овог Закона и прописима којима се одређује њихов квалитет, произвођач је дужан да поступи у складу са налогом надлежног инспектора. Трошкови поступка са оваквом широм, вином и другим производима од грозђа и вина падају на терет произвођача.

Члан 41.
(Обавеза достављања података)

Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ и овлашћене институције дужни су да Министарству достављају све податке из чл. 27., 29., 34. и 35. овог Закона. Министарство води главни Винарски и главни Виноградарски регистар, те води евиденцију о подацима из члана 53. овог Закона.

ГЛАВА IV - ОЗНАЧАВАЊЕ ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРИЈЕКЛОМ

Члан 42.
(Врсте ознака за вина са географским поријеклом)

Вино са географским поријеклом се означава:

- а) ознаком географског поријекла;

- б) традиционалном ознаком, односно ознаком квалитетне категорије;
- ц) признатим традиционалним називом.

Члан 43.

(Ознаке географског поријекла)

(1) Ознаке географског поријекла су:

- а) географска ознака;
- б) ознака контролисаног географског поријекла.

(2) Географска ознака је назив регије којом се означава вино које посједује квалитет, углед, односно друге специфичне карактеристике које се приписују његовом географском поријеклу, ако је најмање 85% грозђа произведено у тој регији, ако је вино произведено у тој регији и ако је вино произведено од једне или више сорти винове лозе врсте *Vitis vinifera*, односно сорти добијених укрштањем сорти *Vitis vinifera* и других сорти из рода *Vitis*.

(3) Ознака контролисаног географског поријекла је назив подрегије, односно виногорја којим се означава вино чији су квалитета и карактеристике условљене искључиво датим подрејоном, односно виногорјем са природним и људским факторима, гдје је грозђе и вино произведено искључиво у датом подрејону, односно виногорју и гдје је вино произведено од једне или више сорти винове лозе врсте *Vitis vinifera*.

(4) Називу подрегије, односно виногорја може да се дода и назив локалитета (потеса) или виноградарске оазе уколико грозђе за дато вино потиче са тог локалитета (потеса) или виноградарске оазе.

(5) Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, ближе прописује називе ознака географског поријекла, начин и поступак признавања, максималне приносе грозђа и начин и поступак производње и обиљежавања вина са ознаком географског поријекла, садржај захтјева, садржај елабората и остале услове за признавање ознаке географског поријекла.

(6) Право на означавање географског поријекла вина и других производа од грозђа и вина добија произвођач након добијања увјерења о оцјени вина.

Члан 44.

(Ознака квалитетне категорије)

(1) «Географска индикација» или «Г.И.» је традиционална ознака за регионално вино, ако је најмање 85% грозђа произведено у датој регији, ако је вино произведено у регији, ако има прописан квалитет и испуњава услове у погледу употријебљених енолошких средстава и енолошких поступака, ако је грозђе произведено од препоручених сорти винове лозе са одговарајућим приносом и које је као такво оцијењено и признато.

(2) «Контролисано поријекло и квалитет» или «К.П.К.» је традиционална ознака за квалитетно вино са контролисаним географским поријеклом и квалитетом, ако је грозђе и вино произведено у подрегији, ако има прописан квалитет и испуњава услове у погледу употријебљених енолошких средстава и енолошких поступака, произведено од препоручених сорти винове лозе са одговарајућим приносом и које је као такво оцијењено и признато.

(3) «Контролисано и гарантовано поријекло и квалитет» или «К.Г.П.К.» је

традиционална ознака за врхунско вино са контролисаним поријеклом и гарантованим географским поријеклом и квалитетом, ако је грозђе и вино произведено у виногорју, ако има прописан квалитет и испуњава услове у погледу употребијених енолошких средстава и енолошких поступака, произведено од препоручених сорти винове лозе са одговарајућим приносом и које је као такво оцијењено и признато.

(4) Ознака квалитетне категорије наводи се само заједно са ознаком географског поријекла.

(5) Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, ближе прописује начин и поступак признавања, производње и обиљежавања вина са ознаком квалитетне категорије, садржај захтјева, садржај елабората и остале услове за признавање традиционалне ознаке квалитетне категорије.

Члан 45.

(Признати традиционални назив)

(1) Признати традиционални назив је израз за означавање вина са традиционалним начином производње на одређеном виноградарском подручју, са посебним карактеристикама, које има дугогодишњи, непромијењиви квалитет, што се доказује елаборатом одобреним од стране Министарства, и које је као такво оцијењено и признато.

(2) Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта, ближе прописује изразе за признате традиционалне називе, начин и поступак признавања, производње и обиљежавања вина са признатим традиционалним називом, садржај захтјева, садржај елабората и остале услове за признавање признатог традиционалног назива.

Члан 46.

(Признавање ознака за вина са географским поријеклом)

(1) Произвођач може да производи вино са географским поријеклом по претходно прибављеном рјешењу Министарства, на приједлог надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, о признавању ознаке за то вино са географским поријеклом које је коначно и против којег се може покренути управни спор.

(2) Уз захтјев за издавање рјешења из става (1) овог члана подноси се елаборат о производњи вина са географским поријеклом којег издаје овлаштена институција.

(3) На међународно регистровање ознака вина са географским поријеклом примјењује се пропис којим се уређују ознаке географског поријекла.

Члан 47.

(Контрола производње вина са географским поријеклом)

(1) Контрола производње вина са географским поријеклом обезбјеђује се контролом производње грозђа намијењеног за производњу вина са географским поријеклом на

одређеном виноградарском подручју које се одликује посебним климатским, земљишним и осталим условима, контролом производње вина са географским поријеклом, испитивањем квалитета и органолептичким оцјењивањем вина са географским поријеклом, ради издавања рјешења о испуњености услова за кориштење ознаке и стављање вина са географским поријеклом у промет из дате године бербе.

(2) На основу рјешења о признавању ознаке за вино са географским поријеклом произвођач подноси овлаштеној институцији захтјев за контролу производње вина са географским поријеклом сваке године до 31. октобра текуће године за контролу производње грозђа и вина са географским поријеклом чија ће производња започети у наредној календарској години.

Члан 48.

(Кориштење ознаке и стављање вина са географским поријеклом у промет)

(1) На основу извршене контроле производње грозђа и вина са географским поријеклом и извршеног испитивања и утврђивања квалитета и органолептичког оцјењивања вина, овлаштена институција издаје увјерење на основу оцјене Комисије за органолептичко оцјењивање вина и стручно мишљење са пратећом документацијом.

(2) На основу увјерења и стручног мишљења са пратећом документацијом из става (1) овог члана Министарство, на приједлог надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, издаје рјешење о испуњености услова за кориштење ознаке и стављање вина са географским поријеклом у промет из дате године бербе, које је коначно и против којег се може покренути управни спор.

(3) У случају било какве промјене код става (1) овог члана, произвођач је дужан да код Министарства затажи измјену већ издатог рјешења о заштити географског поријекла. Захтјеву за измјену рјешења потребно је приложити додатак (анекс) елабората који се односи на затражену измјену.

Члан 49.

(Трошкови контроле)

(1) Трошкове обављања послова у вези са географским поријеклом, контроле производње грозђа намијењеног за производњу вина са географским поријеклом, контроле производње вина са географским поријеклом, као и испитивање квалитета и органолептичког оцјењивања вина са географским поријеклом сноси произвођач.

(2) Висину трошкова из става (1) овог члана утврђује Савјет министара Босне и Херцеговине на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, а средства остварена по основу трошкова из става (1) овог члана приход су буџета Босне и Херцеговине.

Члан 50.

(Забрана кориштења ознаке)

(1) Произвођачу и увознику вина забрањује се да:

- а) употребљава ознаке, називе, слике, цртеже и сл. који би могли да доведу у заблуду потрошаче у погледу поријекла вина и квалитетне категорије;
- б) преводи ознаке за вина са географским поријеклом;

- ц) употребљава ријечи «сличан као», «врста», «тип», «стил», «поступак», «као», «укус» и сл. односно било који сличан израз који упућује, односно подсјећа на ознаку за вина са географским поријеклом;
 - д) наводи састојке или особине вина које оно нема;
 - е) наводи податке о посебним особинама, а која имају друга вина;
 - ф) користи било који други поступак који доводи потрошача у заблуду о правом поријеклу, односно квалитету вина;
 - г) употребљава признату ознаку, иако наводе истинско поријекло вина, али не посједују рјешење о испуњености услова за кориштење те ознаке и стављање тог вина са географским поријеклом у промет из дате године бербе.
- (2) Вино које на ознаци садржи, односно састоји се од имена назива и ознаке географског поријекла не може да се заштити жигом ако би његово кориштење довело до било које радње из става (1) овог члана.
- (3) Ако трговачко име вина садржи непосредно или посредно назив географске ознаке, такво се трговачко име не смије употребљавати и ако је вино заиста произведено на датом виноградарском подручју, чији је назив непосредно или посредно садржан у трговачком имену вина, ако нема рјешење о признавању ознаке географског поријекла и рјешење о испуњености услова за кориштење те ознаке и стављање тог вина са географским поријеклом у промет из дате године бербе.
- (4) Рјешење о признавању ознака за вина са географским поријеклом неће утицати на ваљаност регистрованог жига или на право на кориштење жига који је идентичан или сличан признатој ознаци за вино са географским поријеклом, уколико је жиг пријављен или регистрован у доброј вјери, прије доношења рјешења о признавању ознаке вина са географским поријеклом.

Члан 51.

(Однос према ознакама географског поријекла других држава)

Одредбе члана 50. овог Закона не односе се на ознаке за вина са географским поријеклом других држава, односно регионалних организација које је Босна и Херцеговина признала на основу закључених међународних уговора, осим уколико ознака географског поријекла није или је престала да буде заштићена у држави поријекла, односно регионалној организацији или је престала да се користи у тој држави, односно регионалној организацији.

ГЛАВА V - ПРОМЕТ

Члан 52.

(Услови за стављање вина у промет)

- (1) Вино може да се ставља у промет, односно може да се нуди крајњем потрошачу само у оригиналном паковању прописаног квалитета. Оригинално паковано вино је вино пуњено у прописану амбалажу и означено на прописан начин, у складу са овим Законом.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, произвођач вина може стоно вино које је произведено од властитог грожђа да нуди крајњем потрошачу у ринфузи у оквиру властите винарије гдје је произведено дато вино, и на винским манифестацијама које су

пријављене Министарству и надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.
(3) Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, ближе прописује услове промета вина у оригиналном паковању, као и врсту амбалаже.

Члан 53. **(Пуштање вина у промет)**

(1) Промет грозђем, моштом, вином и другим производима од грозђа и вина сматрају се по овом Закону сви поступци након завршене производње грозђа, мошта, односно вина и других производа од грозђа и вина, који су настали складиштењем, превозом, раздјељивањем и продајом грозђа, мошта, вина и других производа од грозђа и вина, као и њиховим извозом или увозом, осим складиштења за властиту употребу произвођача, а који су произведени у складу са одредбама овог Закона.

(2) У промет се убраја и понуда вина у угоститељским објектима, домаћинствима која се баве туризмом или сличним домаћинствима, точионицама вина, на саобраћајницама и другим облицима непосредне понуде крајњем потрошачу. Вино и други производи од грозђа и вина у угоститељским објектима држе се само у оригинално затвореним боцама и посудама. У угоститељским објектима не смију се држати вина која су покварена или имају ману, те други производи од грозђа и вина који не задовољавају услове за стављање у промет.

(3) Сва оригинално пакована вина у складу са чланом 52. овог Закона прије пуштања у промету морају да имају рјешење о пуштању вина у промет. Надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ издаје рјешење о пуштању вина у промет на основу тражене количине вина и увјерења овлаштене институције.

(4) Министарство, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ и овлаштене институције воде прописану евиденцију о издатим рјешењима.

Члан 54. **(Превоз вина, грозђа и других производа од грозђа и вина)**

(1) Вино и други производи од грозђа и вина морају да се превозе и складиште на начин да му се сачувају физикално-хемијска, микробиолошка и органолептичка својства.

(2) Вино и вински мошт у превозу мора да прати одговарајућа документација. Произвођач може да купује и продаје вино и друге производе од грозђа и вина искључиво од другог произвођача у ринфузном стању као сировину за даљу дораду и производњу уз претходно обезбјеђење доказа о испитаном и утврђеном квалитету вина, односно другог производа од грозђа и вина.

(3) Доказ о испитаном и утврђеном квалитету вина, односно другог производа од грозђа и вина који се ставља у промет у ринфузном стању доставља се купцу и произвођачу као пратећи документи пошиљке уз пошиљку и отпремницу.

(4) Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, ближе прописује услове превоза, складиштења и промета грозђа, вина и других производа од грозђа и вина.

Члан 55.
(Рокови за промет вина)

Вино са географским поријеклом може да се стави у промет од датума који је наведен у елаборату за то вино са географским поријеклом. Младо вино може да се стави у промет до 31. децембра у години бербе.

Члан 56.
(Забране у вези са прометом)

Није дозвољен промет вина и других производа од грозђа и вина:

- а) у ринфузном стању на пијацама и угоститељским објектима, као ни излагање истих;
- б) чије је услужно пуњење извршио пунилац који није уписан у Винарски регистар;
- ц) који су са кваром, маном, или са грешком, односно који нису одговарајући за људску употребу, осим за даљу прераду.

Члан 57.
(Увоз вина, грозђа и других производа од вина и грозђа)

(1) Вино и други производи од грозђа и вина, који се увозе за продају у Босни и Херцеговини, морају по квалитету и означавању да испуњавају услове по овом Закону и прописима издатим на основу њега, имају сертификат о квалитету издат од овлаштене институције државе извознице као и налаз анализе овлаштене институције државе извознице.

(3) На сертификату државе извознице, односно на налазу овлаштене институције државе извознице морају бити обавезно наведени сљедећи подаци: држава извозница, могућа ознака поријекла, ознака квалитета у складу са степеном квалитета, ознака о категоризацији вина према садржају шећера, волумни постотак алкохола.

(4) Вино које се увози у ринфузном стању мора да се означава само као стоно вино. Ако се увози вино у ринфузном стању за непосредну људску употребу, оно мора да се стави у промет само као вино у оригиналном паковању.

(5) Увезено вино у оригиналном паковању које је у понуди крајњем потрошачу, мора да има све ознаке прописане овим Законом и прописима издатим на основу њега. Обавезно мора бити означен и увозник вина.

(6) Физичка лица могу, приликом преласка границе, без документације из става (2) овог члана, да увезу у Босну и Херцеговину највише 5 литара вина за властиту употребу.

Члан 58.
(Поступци са увезеним вином)

(1) Од сваке врсте, категорије односно серије вина које се увози а које није оцијевљено односно од сваке врсте и категорије вина у пошиљци, осим вина из члана 57. став (6) овог Закона и вина у боцама коју може појединац, у складу са царинским прописима, увести без плаћања царине, надлежни инспектор службено узима узорак и доставља га

на оцјену овлаштеној институцији, осим ако међународним споразумом није друкчије одређено. Овлаштена институција по хитном поступку оцјењује квалитет вина и спроводи поступак органолептичког оцјењивања, најкасније за четири радна дана од примања узорка. Службени узорак може да узме и лице овлаштено од институције која је овлаштена за оцјењивање вина у поступку који води надлежни инспектор.

(2) Увозник не смије да стави у промет увезено вино прије него што добије одговарајућу оцјену. Није дозвољен увоз вина чија оцјена коју је дала овлаштена институција, у погледу ознаке квалитете и географског поријекла, не одговара сертификату државе извознице, односно налазу овлаштене институције, те по квалитету не одговара прописима Босне и Херцеговине државе извознице.

(3) Оцјењивање увезеног вина спроводи се по поступку и на начин који је овим Законом и прописима издатим на основу овог Закона одређен за вино произведено у Босни и Херцеговини.

Члан 59. (Извоз)

(1) Вино за извоз мора да испуњава све услове прописане овим Законом и прописима издатим на основу овог Закона, те услове увозника.

(2) Сваку пошиљку вина за извоз прати сертификат у којем овлаштена институција уписује елементе анализе и оцјену квалитета вина и наводи његово географско поријекло.

(3) Супротно ставу (2) овог члана, без оцјене за извоз могу да се извезу мале количине вина, које су предвиђене за једнократно представљање до заједничке количине од 100 литара једнаког вина, а заједно не више од 500 литара.

(4) Изузетно од става (1) овог члана, грозђе, вино и други производи од грозђа и вина намијењени извозу могу да се производе и извозе иако не испуњавају услове прописане овим Законом, на основу договорене извозне квалитете наведене у уговору, уз сагласност Министарства и надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

(5) Вино које се извози и означава као босанскохерцеговачки производ, мора да потиче од грозђа произведеног на територији Босне и Херцеговине и цијели процес производње мора бити обављен на територији Босне и Херцеговине. Извозник је дужан да води евиденцију о извозу вина.

(6) Начин издавања и образац сертификата из става (2) овог члана, те садржај, облик и начин вођења евиденције из става (5) овог члана ближе прописује Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

ГЛАВА VI - НАКНАДЕ ТРОШКОВА

Члан 60. (Трошкови поступка)

(1) Трошкове управног поступка сноси подносилац захтјева, и то за:

- а) издавање рјешења о упису у Виноградарски регистар;
- б) издавање рјешења о брисању из Виноградарског регистра;

- ц) издавање рјешења о упису у Винарски регистар;
 - д) издавање рјешења о брисању из Винарског регистра.
- (2) Средства из става (1) овог члана подносилац захтјева уплаћује на одговарајући рачун за уплату јавних средстава органа који води поступак. Висина трошкова утврђује се у складу са прописима о накнади трошкова у управном поступку.

Члан 61. (Накнаде)

- (1) Правно лице, предузетник и физичко лице плаћају накнаду за:
- а) утврђивање испуњености услова за обављање производње грозђа;
 - б) утврђивање испуњености услова за обављање производње шире, вина и других производа од грозђа и вина;
 - ц) преглед пошиљки приликом увоза, односно извоза грозђа, вина и других производа од грозђа и вина;
 - д) одобрење о додавању шећера или концентрисаног мошта из члана 33. ст. (3) и (4) овог Закона;
 - е) издавање рјешења о измјени из члана 48. став (3) овог Закона;
 - ф) свако годишње пуштање у промет производа из члана 53. овог Закона;
 - г) обављање анализе и издавање увјерења из чл. 19. и 20. овог Закона;
 - х) издавање сертификата из чл. 57. и 59. овог Закона.
- (2) Средства остварена од накнада из става (1) овог члана приход су буџета надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ. Висину накнаде из става (1) овог члана утврђује Савјет министара Босне и Херцеговинена на приједлог Министарства у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

ГЛАВА VII - НАДЗОР

Члан 62. (Управни надзор)

Управни надзор над примјеном одредаба овог Закона и прописа донесених на основу њега спроводе надлежни органи из члана 3. овог Закона унутар свог дјелоokrуга.

Члан 63. (Инспекцијски надзор)

- (1) Инспекцијски надзор и службене контроле над производњом и прометом вина врше надлежни инспекцијски органи путем надлежног инспектора.
- (2) Надлежни инспектор у смислу овог Закона је:
- а) за инспекцијски надзор и службене контроле над увозом вина инспектор надлежан за безбједност хране;
 - б) за инспекцијски надзор и службене контроле над производњом и квалитетом грозђа и вина у производњи и промету, осим увоза, пољопривредни инспектор;
 - ц) за инспекцијски надзор над здравственом исправношћу грозђа за вино и

вина у производњи и промету инспектор надлежан за безбједност хране.

Члан 64.

(Права и дужности надлежног инспектора)

- (1) У вршењу послова инспекцијског надзора, надлежни инспектор има право и дужност да провјерава:
- а) да ли се грозђе у винограду производи од дозвољених и препоручених сорти винове лозе, број чокота и принос по чокоту, садржај шећера у грозђу и испуњеност услова за производњу грозђа, те да ли се производња грозђа врши у складу са одредбама овог Закона;
 - б) да ли је произвођач грозђа сваку промјену података пријавио у прописаном року;
 - ц) да ли произвођач посједује произвођачку спецификацију из члана 9. став (3) овог Закона;
 - д) да ли је младо вино у промету до 31. децембра у години бербе;
 - е) да ли је произвођач извршио испитивање квалитета и органолептичког оцјењивања вина и других производа од грозђа и вина прије пуњења, означавања и стављања у промет, те да ли су квалитете и органолептичка оцјена вина у промету усаглашени са пратећом документацијом, сертификатом државе извознице, те увјерења овлаштене институције о контроли квалитета тог вина;
 - ф) да ли овлаштена институција испуњава прописане услове за испитивање квалитета вина и других производа од грозђа и вина у складу са овим Законом, да ли је овлаштена институција провела органолептичко оцјењивање стоног вина, увозног вина у оригиналном паковању и других производа од грозђа и вина, те да ли овлаштена институција испуњава услове за обављање и других послова прописаних овим Законом;
 - г) да ли су вино и други производи од грозђа и вина паковани и означени у складу са овим Законом, те да ли је извршено препаковање оригиналног паковања вина и накнадно означавање, као и кориштење, односно стављање на паковање ознаке другог произвођача, као и продаја тако означеног вина у складу са овим Законом;
 - х) да ли се у погледу означавања и именовања вина поштују одредбе овог Закона;
 - и) испуњеност услова за производњу грозђа у складу са овим Законом;
 - ј) да ли се берба грозђа врши у складу са чланом 25. овог Закона;
 - к) да ли су произвођачи грозђа лица која испуњавају услове у складу са одредбама овог Закона;
 - л) испуњеност услова за производњу вина и других производа од грозђа и вина у складу са овим Законом, те да ли је произвођач вина и других производа од грозђа и вина сваку промјену података пријавио у прописаном року;
 - м) да ли произвођач испуњава услове из члана 32. овог Закона;
 - н) да ли се у производњи шире, вина и других производа од грозђа и вина користе само дозвољени енолошки поступци и енолошка средства, те квалитет шире, вина и других производа од грозђа и вина у складу са овим Законом;
 - о) да ли се обогаћивање мошта и вина, те дослађивање грозђа и мошта врши по одобрењу надлежног органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, а на основу налаза овлаштене институције и под контролом надлежног инспектора;
 - п) да ли се винаријска евиденција води у складу са чланом 36. овог Закона, те да ли се винаријска евиденција и пратећа документација о винаријској евиденцији чува у прописаном року;

- р) да ли је свака посуда са широм, кљуком, вином и другим производима од грозђа и вина у ринфузном стању намијењена за производњу, одлеживање и складиштење (чување) вина, односно других производа од грозђа и вина означена у складу са чланом 37. овог Закона;
- с) да ли се мијешање грозђа, кљука, шире, мошта, вина и других производа од грозђа и вина врши у складу са одредбама овог Закона,
- т) да ли шира, вино и други производи од грозђа и вина испуњавају прописани квалитет у складу са чланом 39. овог Закона, односно да ли је произвођач поступио по налогу надлежног инспектора ако шира, вино и други производи од грозђа и вина не испуњавају прописане квалитете;
- у) да ли је вино са географским поријеклом произведено у складу са овим Законом;
- в) да ли се шири или кљуку намијењеном производњи вина са географским поријеклом додаје шећер, ратификована шира или концентрисана ратификована шира;
- з) да ли је органолептичко оцјењивање вина са географским поријеклом извршила Комисија састављено од представника оцјењивача вина са Листе оцјењивача вина у складу са овим Законом;
- аа) да ли произвођач поступа у складу са одредбама чл. 46, 47. и 48. овог Закона;
- бб) да ли произвођач вина са географским поријеклом има рјешење Министарства о признавању ознаке географског поријекла за то вино;
- цц) да ли је вино са географским поријеклом стављено у промет у складу са датумом који је наведен у елаборату за то вино;
- дд) да ли је произвођач вина и увозник поступио у складу са чланом 50. овог Закона;
- ее) да ли је вино у промету, односно које се нуди крајњем потрошачу у оригиналном паковању прописаног квалитета, те да ли је оригинално паковање вина пуњено у прописану амбалажу и означено на прописан начин;
- фф) да ли вино које је у промету у ринфузном стању има доказ о испитаном и утврђеном квалитету уз отпремницу;
- гг) да ли произвођач грозђа купује и продаје вино и друге производе од грозђа и вина искључиво од другог произвођача у ринфузном стању ради даље прераде;
- хх) да ли транспорт грозђа, шире, вина у промету прате документи у складу са чланом 54. ст. (2) и (3) овог Закона у промету прате отпремнице;
- ии) да ли се грозђе, вино и други производи од грозђа и вина превозе, складиште и продају на начин који обезбјеђује очување физичких, хемијских, микробиолошких, органолептичких и других карактеристика;
- јј) да ли је промет вина и других производа од грозђа и вина супротан одредбама члана 56. овог Закона;
- кк) да ли грозђе, вино и други производи од грозђа и вина који се увозе ради прераде, даље производње, односно продаје по квалитету и означавању испуњавају услове прописане овим Законом, да ли их прати сертификат овлаштене институције државе извознице, те да ли имају сертификат о квалитету издат од овлаштене институције у БиХ;
- лл) да ли је увезено вино означено у промету у складу са чланом 57. овог Закона;
- мм) да ли је у промет стављено вино које није у складу са чланом 58. овог Закона;
- нн) да ли грозђе, вино и други производи од грозђа и вина који се увозе испуњавају услове прописане овим Законом, те да ли грозђе, вино и други производи од грозђа и вина намијењени извозу који не испуњавају све прописане услове, се извозе уз сагласност Министарства и надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ;
- оо) да ли је вино које се увози у ринфузном стању означено као стоно вино;
- пп) да ли је увезено вино у ринфузном стању стављено у промет за непосредну

- људску употребу само као вино у оригиналном паковању;
pp) да ли сваку пошиљку грозђа, вина и других производа од грозђа и вина при извозу прати увјерење о квалитету;
cc) извршавање мјера по овом Закону.
- (2) У вршењу послова надлежни инспектор може да узима узорке грозђа, вина и других производа од грозђа и вина без накнаде ради испитивања и утврђивања квалитета.

Члан 65. (Овлаштења надлежног инспектора)

- (1) У вршењу послова из члана 64. став (1) овог Закона надлежни пољопривредни инспектор је овлаштен да:
- а) забрани производњу грозђа ако за то нису испуњени прописани услови, односно ако се производња обавља без доказа о испуњености прописаних услова;
 - б) забрани производњу вина и других производа од грозђа и вина ако за то нису испуњени прописани услови, односно ако се производња обавља без доказа о испуњености прописаних услова;
 - ц) наложи отклањање неправилности у примјени прописа о вину и другим производима од грозђа и вина у производњи и промету и одреди рок у којем се то мора учинити;
 - д) забрани промет вина и других производа од грозђа и вина чији квалитет, амбалажа и начин означавања и декларисања није у складу са одредбама овог Закона;
 - е) забрани стављање у промет вина и других производа од грозђа и вина у ринфузном стању ако промет не врши произвођач вина;
 - ф) одузме и уништи вино, односно друге производе од грозђа и вина који се стављају у промет у ринфузном стању на пијацама и угоститељским објектима;
 - г) забрани производњу вина и других производа од грозђа и вина ако у производњи затекне недозвољена енолошка средства, одузме недозвољена средства и вино у чијој производњи су кориштена та средства, односно одузме вино које је произведено на недозвољени енолошки поступак;
 - х) привремено забрани да се вино и други производи од грозђа и вина ставе у промет чији квалитет и органолептичко оцјењивање није извршено прије стављања у промет;
 - и) забрани стављање у промет вина са ознаком географског поријекла за које није издато рјешење за стављање у промет;
 - ј) издаје прекршајни налог због кршења одредби овог Закона и прописа донесених на основу њега;
 - к) нареди друге мјере и предузме друге радње у складу са овим Законом.
- (2) Мјере из става (1) тач. а)-и) и тачка к) овог члана налажу се рјешењем надлежног инспектора.
- (3) У случају неиспуњавања услова из члана 64. став (1) тач. г), х), к) и м) овог Закона, инспектор надлежан за безбједност хране доноси рјешење којим забрањује увоз грозђа, вина и других производа од грозђа и вина.

Члан 66. (Надлежност за рјешавање жалби)

На рјешење надлежног инспектора може да се изјави жалба надлежном органу ентитета

и Брчко Дистикта БиХ у року од осам дана од дана достављања рјешења. Жалба не одлаже извршење рјешења.

Члан 67.

(Трошкови приликом одузимања, чувања и уништавања вина и других производа од грозђа и вина)

- (1) Трошкови који настају приликом одузимања, чувања и уништавања вина, других производа од грозђа и вина, превозног средства и посуда падају на терет лица од којих су вино, други производи од грозђа и вина, превозно средство и посуде одузети.
- (2) Одузето вино и други производи од грозђа и вина се уништавају.

Члан 68.

(Трошкови испитивања и утврђивања квалитета узорака)

- (1) Надлежни инспектор дужан је о резултату анализе да обавијести власника производа од којег је узет узорак, а када је анализиран узорак из оригиналних паковања, обавијести произвођача анализираног производа.
- (2) Суперанализа може да се захтијева у року од осам дана од дана обавјештавања о резултату анализе. Налаз суперанализе је коначан и може се побијати само под условима и на начин прописан за побијање јавних исправа.
- (3) Суперанализу могу обављати правна лица која за то овласти Савјет министара Босне и Херцеговине у складу са Законом о храни. Листа правних лица овлашћених за обављање суперанализе објављује се у „Службеном гласнику БиХ“.
- (4) Странака сноси трошкове испитивања и утврђивања квалитета производа чије испитивање тражи.
- (5) Трошкове испитивања вина из увоза које је обавезно извршити прије пуштања у промет сноси увозник.
- (6) Трошкове испитивања вина које се налази у промету сноси прво лице, предузетник и физичко лице у случајевима када се утврди да вино не испуњава прописане услове.
- (7) Трошкове суперанализа сноси правно лице, предузетник и физичко лице у случајевима када се потврде резултати прве анализе.
- (8) Трошкови анализа надомирују се из буџетских средстава надлежног органа по основама овог Закона.

ГЛАВА VIII - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 69.

(Повреде одредаба чл. 6, 19, 22, 23, 33, 34, 48, 50, 57. и 58.)

- (1) Новчаном казном у износу од 10.000 до 30.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:
 - а) у просторијама у којима се производи вино држе средства противно одредби члана 6. став (2) овог Закона;
 - б) врхунском вину дода шећер, концентрисани мошт или било коју другу слатку

- материју (члан 6. став (4));
- ц) користи етилалкохол у производњи вина (члан 6. став (5));
 - д) прије пуњења, означавања и стављања у промет вина и других производа од грозђа и вина није обавио њихово испитивање квалитет и органолептичко оцјењивање (члан 19.);
 - е) стави вино и друге производе од грозђа и вина у промет противно одредбама члана 19. овог Закона;
 - ф) овлаштена институција не испуњава прописане услове за испитивање квалитета вина и других производа од грозђа и вина и не послује у складу са одредбама овог Закона;
 - г) не пакује и не означава вино у складу са чл. 22. и 23. овог Закона;
 - х) обавља производњу грозђа а није уписан у Виноградарски регистар (члан 27.);
 - и) врши дослађивање грозђа и мошта противно одредбама члана 33. овог Закона,
 - ј) обавља производњу шире, вина и других производа од грозђа и вина, а није уписан у Винарски регистар (члан 34.);
 - к) обогаћивање мошта и вина, те дослађивање грозђа и мошта не врши по одобрењу надлежног органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, а на основу налаза овлаштене институције и под контролом надлежног инспектора;
 - л) вино са географским поријеклом производи противно одредбама овог Закона;
 - м) шири или кљуку намијењеном производњи вина са географским поријеклом додаје шећер, ратификовану ширину или концентрисану ратификовану ширину;
 - н) органолептичко оцјењивање вина са географским поријеклом није извршила Комисија састављена од представника оцјењивача вина са Листе оцјењивача вина у складу са овим Законом;
 - о) производи вино са географским поријеклом без претходно прибављеног рјешења Министарства о признавању ознаке географског поријекла за то вино (члан 48);
 - п) користи ознаку географског поријекла противно одредбама члана 50. овог Закона;
 - р) стави у промет вино са географским поријеклом а које није у складу са датумом који је наведен у елаборату за то вино;
 - с) увезе или ставља у промет вино и друге производе од грозђа и вина противно одредбама чл. 57. и 58. овог Закона.
- (2) За прекршај из става (1) овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 2.000 до 5.000 КМ, те казниће се и физичко лице у износу од 1.000 до 2.000 КМ.
- (3) За прекршај из става (1) овог члана казниће се и самостални предузетник у износу од 5.000 до 15.000 КМ.

Члан 70.

(Повреде одредаба чл. од 8. до 17, те чл. 25, 27, 33, 36, 37, 39, 51, 53. и 54.)

(1) Новчаном казном у износу од 6.000 до 18.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

- а) произведе производе из члана 8. став (1), члана 9. став (1), члана 10. став (1),

- члана 11. став (1), члана 12. став (1), члана 13, члана 14, члана 15. став (1), члана 16. став (1), те члана 17. став (1) овог Закона противно условима прописаним овим Законом и прописима донесеним на основу њега;
- б) грозђе у винограду не производи од дозвољених и препоручених сорти винове лозе, броја чокота и приноса по чокоту, садржаја шећера у грозђу, те не испуњава услове за производњу грозђа у складу са одредбама овог Закона;
 - ц) произвођач не посједује произвођачку спецификацију из члана 9. став (3) овог Закона;
 - д) до одређеног рока не пријави количину бербе грозђа у складу са одредбама члана 25. овог Закона;
 - е) не пријави промјену података надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ у року од 15 дана од дана настале промјене (члан 27. став (4) овог Закона);
 - ф) у производњи шире, вина и других производа од грозђа и вина не користи само дозвољене енолошке поступке и енолошка средства, те квалитет шире, вина и других производа од грозђа и вина у складу са овим Законом;
 - г) у производњи мошга и вина употреба средства која нису дозвољена, која нису енолошки чиста или су штетна за људско здравље (члан 33. став (1) овог Закона);
 - х) масуљу, мошту или вино дода материју противно одредбама члана 33. став (3) овог Закона;
 - и) не води Винаријску евиденцију, односно пратећу документацију о Винаријској евиденцији не чува у прописаном року (члан 36.);
 - ј) посуде са широм, кљуком, вином и другим производима од грозђа и вина у ринфузном стању намијењеним за производњу, одлеживање и складиштење (чување) вина, односно других производа од грозђа и вина, не означава у складу са чланом 37. овог Закона;
 - к) врши мијешање грозђа, кљука, шире, мошга, вина и других производа од грозђа и вина противно одредбама овог Закона;
 - л) шира, вино и други производи од грозђа и вина не испуњавају прописани квалитет у складу са чланом 39. овог Закона, односно произвођач не поступи по налогу надлежног инспектора ако шира, вино и други производи од грозђа и вина не испуњавају прописане квалитете;
 - м) вино у промету, односно које се нуди крајњем потрошачу није у оригиналном паковању и прописаног квалитета, односно оригинално паковање вина није пуњено у прописану амбалажу и означено на прописан начин;
 - н) у продавницама у којима се врши промет робе на мало држи или продаје вино, винско сирће супротно одредбама члана 51. овог Закона;
 - о) у свом угоститељском објекту држи или продаје вино противно одредби члана 53. став (2) овог Закона;
 - п) купује и продаје вино и друге производе од грозђа и вина искључиво од другог произвођача у ринфузном стању као сировину за даљу дораду и производњу, а нема обезбијеђен доказ о испитаном и утврђеном квалитету тог вина и других производа од грозђа и вина (члан 54. став (2) овог Закона);
 - р) при превозу грозђе, шире, вино у промету не прате документи у складу са чланом 54. ст. (2) и (3) овог Закона;
 - с) се превозе, складиштење и продаја грозђа, вина и других производа од грозђа и вина код превоза, складиштења и продаје не обавља на начин

којим се обезбјеђује очување физичких, хемијских, микробиолошких, органолептичких и других карактеристика;

- г) увезено вино у ринфузном стању стави у промет за непосредну људску употребу противно одредбама овог Закона;
- у) грозђе, вино и друге производе од грозђа и вина који се увозе ради прераде, даље производње, односно продаје по квалитети и означавању не испуњавају услове прописане овим Законом, односно не прати их сертификат овлаштене институције државе извознице и не посједују сертификат о квалитету издат од овлаштене институције у БиХ;
- в) грозђе, вино и други производи од грозђа и вина који се увозе не испуњавају услове прописане овим Законом, односно грозђе, вино и други производи од грозђа и вина намијењени извозу не испуњавају све прописане услове, односно извозе се без сагласности Министарства и надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

(2) За прекршај из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 1.000 до 2.500 КМ, те казниће се и физичко лице у износу од 500 до 1.000 КМ.

(3) За прекршај из става (1) овог члана казниће се и самостални предузетник у износу од 3.000 до 9.000 КМ.

Члан 71.

(Повреде одредаба чл. 69. и 70.)

(1) За прекршаје из члана 69. став (1) тач. а), б), ц), д), е), г), и), к), п) и с), члана 70. став (1) тач. а), б), г), х), к), л), м), и), о), п), р), с), т), у) и в) овог Закона, правном лицу, предузетнику и физичком лицу изрећи ће се прекршајна санкција одузимања предмета који су употријебљени за извршење прекршаја или су прибављени или су настали прекршајем.

(2) За прекршаје из става (1) овог члана почињеног други пут, физичком лицу изрећи ће се уз новчану казну и заштитна мјера одузимања дозволе за обављање дјелатности у трајању до једне године.

ГЛАВА IX - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 72.

(Рок за усклађивање правног, односно физичког лица и предузетника)

(1) Правно лице и предузетник који се бави производњом грозђа, шире, вина и других производа, односно физичко лице које се бави производњом грозђа дужно је да своје пословање усклади са одредбама овог Закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог Закона.

(2) Произвођачи који до дана ступања на снагу овог Закона производе вино са географским поријеклом у оквиру другог виноградарског подручја у односу на виноградарско подручје гдје се производи грозђе намијењено производњи тог вина, могу таква вина означавати са признатом ознаком географског поријекла тог

виноградарског подручја до 2020. године.

(3) Произвођачи који до дана ступања на снагу овог Закона пуштају у промет вино са рјешењем о признавању географског поријекла издатог на основу ранијих прописа, у року од годину дана ће тражити захтјев за издавање новог рјешења од стране Министарства, на приједлог надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

Члан 73.

(Престанак важећег закона)

Даном ступања на снагу овог Закона престају да важе одредбе Закона о вину, ракији и другим производима од грожђа и вина („Службени гласник БиХ“, број 25/08).

Члан 74.

(Усклађивање прописа)

Законски и подзаконски прописи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ који се примјењују у области винарства и виноградарства усклађују се са овим Законом најкасније у року од једне године од дана његовог ступања на снагу, односно годину дана од дана ступања на снагу подзаконских аката донесених на основу овог Закона.

Члан 75.

(Ступање на снагу Закона)

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.

ПС БиХ број: _____/10.

_____ 2010. године

Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I – УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине према којем је Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине надлежна за доношење закона који имају за циљ извршење обавеза предвиђених Уставом.

II – РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Закон о вину, ракији и другим производима од грозђа и вина објављен је у „Службеном гласнику Босне и Херцеговине, број 25/08).

На основу наведеног закона Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине је, као предлагач Закона, покренуло активности на изради 17 подзаконских аката и у ту сврху формиране су двије радне групе. Од самог почетка рада у радним групама уочено је да закон има низ мањкавости због којих је отежана његова имплементација. У циљу рјешавања проблема са којима су се сусрели домаћи произвођачи а који су проистекли из ограничене примјене постојећег закона у пракси, Министарство је покренуло активности на изради Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о вину, ракији и другим производима од грозђа и вина, с овом намјеном је основана радна група. Будући да су у међувремену на снази нови прописи ЕУ који регулишу област винарства и виноградарства, радна група је на свом задњем састанку закључила да је потребно донијети нови закон из следећих разлога: Уврштавањем одредби ЕУ које регулишу ову област, те одредби које је потребно измјенити у складу са мишљењима на израђени нацрт Закона о измјенама и допунама прикупљеним од стране надлежних институција, ради се о потреби за измјеном више од 50% одредби постојећег Закона што према Јединственим правилима за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 11/05) подразумијева доношење новог закона.

Босна и Херцеговина је, чланом 11. Протокола 6. –О узајамним преференцијалним уступцима за одређена вина, узајамном признавању, заштити и контроли назива вина, алкохолних пића и ароматизованих вина, Привременог Споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице с једне и Босне и Херцеговине с друге стране, именовала Министарство спољне трговине и економских односа као свој

представнички орган које осигурава координацију активности свих органа надлежних за осигуравање спровођења овог Споразума.

Овим се одређује Министарство као орган надлежан за сарадњу са Европском комисијом и другим националним органима у питањима контроле у сектору винарства са Европском комисијом у складу са мјерама за јачање контрола у сектору вина, па тако и по питању извоза вина на тржиште ЕУ, увоза вина из других земаља, заштите контролисаног поријекла, имена и ознаке вина и др. а што се омогућава овим Законом.

III – УСКЛАЂЕНОСТ ПРОПИСА СА ЕУ ЗАКОНОДАВСТВОМ

Као дио институционалног јачања и усклађивања са најбољим праксама ЕУ, нужно је у БиХ започети са процесом поступног усклађивања законодавства у области винарства и виноградарства које представља велики капацитет за производњу квалитетног грожда и вина.

Овај Закон је (дјелимично) усклађен са:

- **Уредба Савјета (ЕЗ) број 1234/07** од 22. октобра 2007. године о успостављању заједничке организације пољопривредних тржишта, те о специфичним одредбама за одређене пољопривредне производе (Јединствена ZOT уредба) («Службени гласник ЕЗ», Л 299, 16.11.2007.) уз измјене и допуне.

Напомена: Уредба Савјета (ЕЗ) бр. 1493/1999 о заједничкој организацији тржишта вина је престала да важи 31.07.2008. године и укинута је Уредбом савјета (ЕЗ) бр. 479/2008 о заједничкој организацији тржишта вина. Надаље, Уредба Савјета (ЕЗ) бр. 479/2008 је престала да важи 31.07.2009. године и укинута је Уредбом (ЕЗ) бр. 491/2009 која је ступила на снагу 01. августа 2009. године и уједно представља допуну Уредбе савјета (ЕЗ) бр. 1234/2007.

IV- ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

При предлагању новог текста закона прије свега треба нагласити да је дошло до измјене у самом називу Закона, а иста подразумијева усаглашеност са нормама.

Глава I.

У овој глави дате су основне одредбе, које се односе на: садржај закона; дефиниције појмова који се користе у тексту закона; органе надлежне за спровођење закона; дефиниције виноградарских географских производних подручја; дате су норме квалитета и

услови у погледу паковања и декларисања; утврђене су забране; те прописани и утврђени изузеци од примјене овог Закона.

У одјелјку А, извршено је разврставање вина и то: према квалитету (члан 8.), дате су дефиниције предикатног вина (члан 9.), затим пјенушавих вина (члан 10.), бисер вина (члан 11.), газираних вина (члан 12.), архивског вина (члан 13.), специјалног вина (члан 14.), десертног вина (члан 15.), ликерског вина (члан 16.), ароматизираних вина (члан 17.) и младог вина (члан 18.).

У одјелјку Б. Садржане су норме које се односе на испитивање квалитета и органолептичко оцјењивање вина. Карактеристично је да у овом дијелу Савјет министара Босне и Херцеговине прописује услове које и у погледу техничке и професионалне оспособљености морају испуњавати институције које ће вршити оцјењивање, те да исти орган и овлашћује институције које испуњавају наведене услове.

У одјелјку Ц. Садржани су прописи о означавању вина: паковање и означавање, начини означавања и именовања вина. За издавање и вођење евиденција задужени су надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ. Ово из разлога што се сви регистри произвођача вина налазе у ентитетима, па је тако најекономичније и најлакше успоставити и ове евиденције и начине вођења истих.

Глава II.

Односи се на производњу грозђа. У овом поглављу дефинише се шта подразумијева производња грозђа, берба, ко су произвођачи, те прописује обвеза регистрација у Виноградарски регистар, који воде надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ. У овом поглављу прописан је и начин уписа у Виноградарски регистар (члан 27.), који се води код надлежног органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ. Ово из разлога што су привредни субјекти, као и пољопривредни произвођачи - винари регистровани код надлежних ентитетских институција, па због економичности и ефикасности поступка, сматрамо да се на овакав начин поступак поједностављује, а самим произвођачима грозђа и вина омогућава да брже, лакше и једноставније добију одговарајућа рјешења о упису у Виноградарски регистар, а самим тим и знатно је лакши и краћи пут за добијање рјешења о пуштању вина у промет

Глава III.

У овој глави садржане су одредбе које се односе на производњу и прераду вина. У том смислу чланом 30. регулише се производња вина, а чланом 31. дефинише се ко су произвођачи вина. Ово поглавље садржи одредбе које се односе на његу и обогаћивање вина, начин уписа у Винарски регистар, брисање из Винарског регистра, винаријску евиденцију, обиљежавање посуда, мијешање грозђа, кљука, шире, мошта, вина и других

производа од грозђа и вина; параметре и методе квалитете; као и дредбе о неодговарајућој шири, вину и другим производима од грозђа и вина.

Новина у односу на ранији закон је да је дата обвеза надлежним ентитетским органима и органима Брчко Дистрикта БиХ да Министарству доставе податке о свим издатим рјешењима за пуштање вина у промет и податке из Винарског и виноградарског регистра. Министарство је у обавези да обједини достављене податке и на основу истих формира главни регистар, који ће садржавати све релевантне податке и исте по потреби прослијеђивати заинтересованим земљама и странкама.

У овом поглављу је такође прописано да је произвођач који је уписан у један регистар нпр. Виноградасрки регистар, аутоматски ослобођен трошкова приликом уписа у Винарски регистар, и обратно. Произвођач је дужан да плати трошкове уписа у један од наведених регистара.

Глава IV.

У овој глави су садржане одредбе које се односе на означавање вина са географским поријеклом, а истим се регулишу врсте вина са географским поријеклом, ознаке географског поријекла и ознаке квалитетне категорије вина са географским поријеклом, као и признати традиционални назив. Исто тако, овим поглављем се регулише и поступак признавања ознака за вина са географским поријеклом, као и контрола таквих вина. Како се ради о врло специфичној категорији вина, регулисано је да Министарство, на основу увјерења о извршеном испитивању квалитета и органолептичкој оцјени вина, односно стручног мишљења које произвођач доставља од овлаштене институције, издаје рјешење о испуњавању услова за кориштење ознаке и стављање у промет вина са географским поријеклом из дате године бербе.

Како вођење поступка и испитивање квалитета ових вина подразумијева одређене трошкове, прописано је да исте сноси произвођач вина, а да висину тих трошкова утврђује Савјет министара Босне и Херцеговине. Средства прикупљена по овом основу су приход буџета институција Босне и Херцеговине.

Овом главом су прописане и забране кориштења ознака за вина са географским поријеклом, те однос према ознакама за таква вина из других држава по основу потписаних међународних уговора.

Глава V.

Ова глава односи се и садржи одредбе о промету вина. Прије свега прописују се услови за стављање вина у промет, као и пуштање вина у промет.

Овом главом регулишу се и превоз вина, грозђа и других производа од грозђа и вина, као и рокови за стављање вина у промет.

Прописане су и забране које су везане за промет вина, а дате су и одредбе које се односе на увоз вина, грозђа и других производа од грозђа и вина. Посебно су прописани услови који морају бити испуњени при увозу вина. Посебном одредбом регулише се извоз вина из Босне и Херцеговине и прописују услови и вођење евиденције о извршеном извозу вина из Босне и Херцеговине.

Глава VI.

Овом главом се регулишу накнаде трошкова. Прописују се накнаде за трошкове управног поступка везано за издавање рјешења о упису у Виноградарски и Винарски регистар, као и накнаде за испуњености услова за производњу грозђа, као и производњу вина и других производа од грозђа и вина, те накнада за преглед пошиљки приликом увоза, односно извоза грозђа, вина и других производа од грозђа и вина.

Глава VII.

Овом главом прописује се вршење управног и инспекцијског надзора. Ова област је посебно битна за спровођење закона, па се у том смислу посебно у члану 64. Закона прописују права и дужности надлежног инспектора, те овлаштења надлежног инспектора, која су дата у члану 65. Закона.

С обзиром да се ради о спровођењу закона, те да се о многим стварима рјешава у управном поступку, чланом 66. осигурава се двостепеност у рјешавању. Чланом 67. и 68. прописују се трошкови који настају приликом одузимања, чувања и уништавања вина, као и трошкови испитивања и утврђивања квалитета узетих узорака.

Глава VIII.

Овом главом прописују се казнене одредбе за паковање вина, као и казнене одредбе за непоштовање одредаба овог Закона.

Глава IX.

Ово је глава која садржи прелазне и завршне одредбе, а које се односе на рокове за усклађивање пословања произвођача вина, престанак важења постојећег Закона о вину, ракији и другим производима од грозђа и вина („Сл. гласник БиХ“, број 25/08), обавезу усклађивања прописа са одредбама овог Закона и ступање на снагу овог Закона.

V - ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За спровођење овог Закона није потребно обезбиједити додатна финансијска средства из буџета институција БиХ.

VI - ОПИС КОНСУЛТАЦИЈА ВОЂЕНИХ У ПРОЦЕСУ ИЗРАДЕ ПРЕДЛОГА ПРОПИСА

Радиу групу за израду нацрта Закона чинили су овлаштени представници свих ентитетских институција, институција Брчко Дистрикта, као и представници институција Босне и Херцеговине, који се у свом раду сусрећу са одредбама овог Закона, односно који судјелују у спровођењу овог Закона. Поред представника ових институција, у изради текста нацрта Закона судјеловали су и представници произвођача грозђа и вина, те представници Федералног агромедитеранског завода из Мостара, као представник једне од овлаштених институција која врши стручно оперативне послове, нужне за спровођење Закона (утврђивање квалитета и органолептичко оцјенјивање вина; издаје увјерења потребна за доношење рјешења о пуштању вина у промет, као и рјешења о географском поријеклу вина и др.).

На упућени текст Закона затражена су мишљења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС, Федералног министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства, Одјељења за пољопривреду, шумарство и водопривреду Брчко Дистрикта, Републичких управа за инспекцијске послове у РС и надлежних инспектората у Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту, Управе БиХ за заштиту здравља биља, Агенције за безбједност хране БиХ, Дирекције за европске интеграције БиХ, Министарства правде БиХ, Уреда за законодавство БиХ и Министарства финансија и трезора БиХ.

У текст Закона уврштене су све сугестије надлежних институција које примјењују овај Закон и које су дужне да исти имплементирају у оквиру својих надлежности.